

MAGYAR LAPOK

Nemzeti Művelődési Intézetének
BUDÁPEST

XI. évfolyam, 258 (3122) szám

KERESZTENY POLITIKAI NAPILAP

Nagyvárad, Telefon: 12-27.

Tuniszban partraszálltak a német és olasz csapatok

A rif-kabilok is Petain tábornagy csapatait támogatják. Könnyen visszafelé sühet el az angolszások észak-afrikai vállalkozása

Frankfurtból jelentik: (MTI) A Német Távirati Iroda jelenti: A Frankfurter Zeitung Amerika-vállalkozásáról megállapítja, igaz, hogy amerikai csapatok partraszálltak és előrehaladást értek el, de a tengelyhatalmak villámgyorsan biztosították a kulcsállásokat és ilyen módon már az első napon keresztülhúzták az ellenség számításait. A tengelyhatalmak olyan lépéssel válaszoltak a betörésre, amelyre nem egykönnyen felelnek az angolszások. Churchill és Roosevelt már nem léphet vissza az akciótól. Ezzel egyidejűen azonban felmerült egy nehéz kérdés: a szállítások kérdése. Kétségtelenül sok minden található Észak-Afrikában, de nem mindazt, amire szükségük van. Ha tervüket nem tudják keresztülvinni, akkor sokkal nagyobb hajóteret tettek kockára, mint amilyenek népükkel szemben vállalhatnak a felelősséget. Valószínűleg elegendő szükség volt az a lépésük és mindent feltettek egy kártyára. Az ellenség kétségtelenül várta volna még a terv keresztülvitelével, mert bár az első naptól kezdve látszott, hogy a terv már régen megvolt, az a kétségtelen, hogy az előkészület a terv keresztülvitelére még nem történt meg. Az ellenség ezért nem tudta villámgyorsan végrehajtani vállalkozását, hanem csak szakaszonként. Ez a legfontosabb megállapítás, mert azon alapszik a tengely ellenlépéseinek megvalósítása. Mi németek rendületlen nyugalommal és elszánt elhatározással nézünk a dolgok további fejlődése elé. Minden megtörtént a tekintetben, hogy az, amit az ellenség jobb és előnyös stratégiai lépések szánt, rossz fordulatot vegyen számára.

Nem erőtlenedett el a francia csapatok ellenálló akarata

Berlinből jelentik: (B. T.) Ideérkezett jelentések szerint sem Algírban, sem Marokkóban nem szűnt meg a francia ellenállás az angol-amerikai csapatokkal szemben, amit nem utolsó sorban azzal magyaráznak, hogy az amerikaiak még nem szállták meg az Algír és Philippeville városoktól keletre fekvő területeket. Berlinben megállapítják, hogy az angolszás támadás megindulása után egy héttel a francia csapatok ellenálló akarata nem erőtlenedett el. Rámutatnak arra, hogy a marokkói hegyes vidékeken a rif-kabilok részt vesznek az amerikai csapatok elleni harcban. Berlinben az a vélemény,

hogy ama szerep ellenére, amelyet Darlan tengernagy, az eddigi főparancsnok betöltött, a francia hadsereg Észak-Afrikában Petain tábornagy ismételt parancsára mindenütt, ahol csak lehetséges, folytatja az ellenállást a betörő angolszás csapatok ellen és így számos helyen folyik a harc. A tuniszi bej berlini értesülés szerint, a londoni és washingtoni hírekkel ellentétben nem válaszolt az Egyesült Államok elnökének felszólítására, hogy járuljon hozzá az amerikai csapatok Tuniszban való atvoulásához.

A franciákkal egyetértésben ment végbe a tuniszi partraszállás

A Német Távirati Iroda jelenti: A vezéri főhadiszállás jelenti: Német és olasz csapatok a francia polgári hatóságokkal egyetértésben partra szálltak Tunisz különböző kikötőiben.

Ugyancsak a vezéri főhadiszállás hétfőn délben külön jelentést adott ki arról, hogy német és olasz repülőgépek, valamint búvárhajók az észak-afrikai partok mentén 183.000 tonna hajóteret súlyosítottak el, azok közül igen sok más szállítóhajót is megrongáltak. Ugyancsak elsüllyesztettek igen sok hadihajót is.

Kemény harcokkal számolnak Tuniszban az angolok

Baselből jelentik: (B. T.) Londoni hírszerint a marokkói rádió közölte, hogy Nougès Algírban folytatott megbeszélései után visszatért a francia főparancsnok székelyére, ahol átvette a katonai parancsnokságot. A küzdő franciák londoni körében kijelentették, hogy a tuniszi helyőrséget Giraud tábornok parancsnoksága alá helyezték.

Zürichbe érkezett jelentés szerint Andersen tábornok, a Tunisz ellen küldött első angol hadsereg parancsnoka kijelentette, hogy szöcske kegyelmes kirándulásról, hanem csapatokra nagy erőfeszítések és kemény harcok várnak.

Letartóztatták az angolok az alexandriai francia hajóhad parancsnokát

Vichy. (MTI) Az OFI jelenti: Marquis altengernagy, Toulon katonai parancsnoka megtiltotta, hogy a jövőben bárki belépjen Toulon területére, ha nem lakik a városban. Külön engedélyt csupán az elhunytak vagy súlyos betegek legközelebbi rokonai kapnak.

Stockholm. (MTI) A NTI jelenti: A Daghens Posten ankarai jelentése sze-

rint az angolok letartóztatták Godefroy tengernagyot, az Alexandriában lévő francia hajóhad parancsnokát, mert szombaton a francia tengerészteknek és legénységnek olyan parancsot adott, hogy ne hagyják el hajóikat. Az angolok azzal magyarázzák a letartóztatást, hogy a tengernagy vonakodott kiadni a francia hadihajókat az angoloknak.

Németországgal való szövetséget követel egy francia politikai csoport

Párizs. (MTI) A NTI jelenti: A Le Francisme néven ismert politikai csoport vasárnap tiltakozó gyűlést rendezett a francia gyarmati birodalom ellen elkövetett angolszás rablás miatt. Marcel Bucard a mozgalom vezetője kijelentette, hogy a mozgalom megegyezik a Deat-féle nemzeti mozgalommal és a két irányzat hívei most együtt haladnak

céljuk felé.

Párizs. (MTI) A NTI jelenti: A Constantini által vezetett francia liga szombaton és vasárnap Párizsban értekezletet tartott. Constantini beszédében hangoztatta, hogy az „együttműködés Németországgal” helyett a „szövetség Németországgal” jelszót kell hangoztatni. Beszédében szembeszállt az angol-

okkal, zsidókkal, szabadkőművesekkel és plutokratákkal. Kijelentette, hogy elérkezett a harc órája. Laval támogatására birodalmi ligát kell alapítani és Angliának hadat üzenni.

Mit vesztek az angolszások a délcsendesceán csatában?

Tokió. (MTI) A NTI jelenti: A császári főhadiszállás az október 27-iki jelentés óta befutott jelentések alapján részleteket ismert a délcsendes-tengeri csata eredményeiről. Vízfeletti tengeri erőkhöz az ellenség a következő veszteségeket szenvedte: Elsüllyedt egy csatahajó, két repülőgéphordozó (Enterprise Hornet). Egy további nagy repülőgéphordozó három cirkáló és egy romboló. Súlyosan megsérült három, biztosan meg nem állapított rendszerű hadihajó és három romboló. Az ellenség repülőgépvészteségei a következők: Több, mint 55 repülőgépet löttünk le ellenséges állások fölött vívott légharcban. A repülőgéphordozó hajókkal együtt elsüllyedt repülőgépeket is beleszámítva az ellenség több, mint 200 repülőgépet vesztett. Biztosan megállapították, hogy a Midway melletti csatában annakidején elsüllyesztett Cornet osztályhoz tartozó repülőgéphordozó hajó a „Yorkton” nevű repülőgéphordozó volt és az Enterprise osztályhoz tartozó repülőgéphordozó hajót ugyancsak a Midway tengeri csatában rongálták meg. Kiderült továbbá az is, hogy a corall-tengeri csatában elsüllyesztett Yorktown osztályhoz tartozó repülőgéphordozó különleges felszerelt hajó volt.

LÉGIPIADÓ VOLT SVAJC KÜLÖNBÖZŐ VIDÉKEIN

Bern. (MTI) A Stefani Iroda jelenti Vasárnap éjjel 11 óra és éjjel között két ízben volt légi piadó Svájc különböző vidékein. Bernben, Genfben, Lausanneban a légvédelem működésbe lépett.

IZLAND SZIGETÉN MÉR CSAK AMERIKAI CSAPATOK ÁLLOMÁSOZNAK

Amsterdam. (MTI) A NTI jelenti: Az angol hírszolgálat rejkjaviki jelentése szerint az eddig Izlandban állomásozó angol csapatokat más hadszíntérre helyezték át. A szigeten most már csak amerikai csapatok állomásoznak.

SIKERES OLASZ LÉGITÁMADÁS ELLENSEGES REPÜLŐTÉR ELLEN

Hadművelési övezet. (MTI) A Stefani Iroda jelenti: Egy olasz légitámadás közvetlen közélről megtámadta az egyik északafrikai francia repülőteret abban a pillanatban, amikor az ellenség megszállta. Az olasz repülőgépek katapultáltak a repülőterén éppen leszállt kétmotoros csatagépeket és heves támadással valamennyi föl-

dönvesztig repülőgépet megrongáltak. Az ellenséges légvédelem erős ellenállásával szemben valamennyi olasz repülőgépnek sikerült visszatérni támaszpontjára. Egy olasz repülőgépet

felderítő repülés közben Francia Észak-afrika egyik kikötője fölött két amerikai repülőgép támadta meg. Az olasz gép elkecseregett harc után mindkét amerikai gépet lelőtte.

Kik a bőrhulladék elosztók?

Nagyváradról Juhász Györgyöt jelölték ki

A László Központ az elmúlt napokban szabályozta a bőrhulladék elosztását és rendelkezési értelmében a polgári fogyasztás céljaira kiutalt talpbőr- és felsőbőrhulladékot részben a mozaiktalpkészítő üzemek, részben a cipész kisiparosok kapják. A cipészek részére kiutalt bőrhulladékmennyiség nyolc elosztókereskedő útján került forgalomba, éspedig két

budapesti és hat vidéki cég útján.

Budapesten Horváth Rudolf és a Murin György r. t., Szegeden Lipták Gábor, Kolozsvárott Balogh Jenő György, Debrecenben ifj. Szabó Viktor, Pécsen Németh János, Nagyváradon Juhász György és Marosvásárhelyen Bréda Béla a kijelölt bőrhulladék elosztó. (Magy. Tud.)

182 családi házat juttat a Biharvármegyei Közléti Szövetkezet kisembereknek

Emeletes gyermekágyat és tűzhelyet készítettnek a családvédelmi házak számára

Nagyvárad. Saját tud. Bihar vármegye Közléti Szövetkezet igazgatóságára Szombaton ülést tartott, amelyen dr. Vitéz Nadányi János elnökolt.

Óváry igazgató beszámolt az üléseken a szövetkezet október 31-ig végzett egész évi munkájáról. A megvételben épült 182 családvédelmi ház karácsonyig két részletben kerül átadásra, a juttatottaknak. December első hetében 83 ház ünnepélyes átadása fog megtörténni és pedig: Erőműfalván 19, Székelyhídon 6, Paptamásiban 15, Bihar községben 10, Bihar-nagybajomban 25, Barándon 10 családi házat adnak át.

A szövetkezet Nagyvárad határában vásárolt egy 52 holdas gazdaságot, amelyre négy sókgyermekes magyar családot telepít. A telepes családok egy intenzív vezetése mellett irányított gazdálkodást fognak folytatni a nekik birtokba adott földeken, amelyek jövedelméből aztán fokozatosan felszerelik gazdaságaikat, úgy hogy a terv szerint öt év múlva önállóvá válhatnak. A telepesek tulajdonába a földbirtokok azok árának teljes törlesztése után mennek át.

Az állattartási akció során a szövetkezet ez évben, október 31-ig 54 községben 134 tehenet, 11 községben 79 bivalyt, 14 községben 54 kócsát, 6 községben 7 lovat és 1 községben 24 angora agulát osztott ki.

Kölesönjuttatás és traktorakció

Az állattartási akció során a szövetkezet a következő összegekben folyósított a szövetkezet: Takarmánykölesön címen 2693 pengőt, háziipari kölesön 128,404 pengőt, kisipari kölesön 29,890 pengőt és kiskereskedői kölesön 20,700 pengőt.

A nyári napközi otthónok elemekkel való ellátása céljából az örvéni gazdaságban 19 sertést vettek hízalás alá s a közeljövőben újabb 41 sertést állítanak be.

Örvéni községben, ahol a lakosság a földhiányra hivatkozva tart ki az egyke-rendszer mellett, 28 gazda között 1-2 hold bérletet osztott ki a szövetkezet.

A traktor-akció igen eredményes

volt ebben az évben. A szövetkezet 18 traktora 79 községben 1020 kiegészítéssel és zseléknél 5895 hold földjét szántotta fel és 23 községben 40 vagon különféle gabonát csépell. Ezzel 4000 mázsa szalmát takarított meg a gazdáknak, ami gőzhajtással való ceplésénél felhasználódott volna.

Megvette a szövetkezet Nagyváradon, a Püspöki úton, a Devics-féle telket, ahol raktárépületet emel, hogy az 1943 évben felépítendő családvédelmi és árvízkarosult-házak anyagát itt tárolhassa. Az igazgatóság e célból nagyobb forgótöke-előleget engedélyezett az 1943 évi üzletéről terhére.

Országos értekezlet lesz Budapesten

A tárgysorozat letárgyalása során bejelentették az igazgatósági ülésen, hogy november 19-én, 20-án és 21-én Budapesten országos értekezlet lesz a vármegyei közléti előadók és a szövetkezetek igazgatóinak részvételével. Bihar vármegye részéről Takács aljegyző és Óváry igazgató meg fognak jelenni ezen az értekezleten.

Elhatározták az igazgatósági ülésen, hogy minden családvédelmi ház részé-

re egy emeletes gyermekágyat készíttet a szövetkezet. Azonkívül minden házba tűzhelyet állítanak be és 22 ház számára — minden telepén 2 háznak — teljes butorberendezést készített a szövetkezet, végül minden udvarra disznóslát is épít.

Sólyomkővárra hét sókgyermekes székely utór családot telepítenek, ami a szövetkezet telepítési munkatervének egyik nagyjelentőségű megvalósítása.

Megváltoztatta az iskolai bizonyítványát, hogy gépkocsivezető lehessen

Egyheti fogházra ítélte a törvényszék a tudatlansága folytán mestévedt falusi földművest

Nagyvárad. Saját tud. Asztalos József 27 éves földművest közokirathamisítás bűntettével vádolta a királyi ügyészség, mert Biharon 1942 január 28-án a bihari református elemi népiskola igazgatója által kiállított iskolai bizonyítványt meghamisította oly módon, hogy a két elemi

iskolai osztály elvégzését tanúsító bejegyzést törölte és helyette 4-es számjegyet írt be. Ezenkívül a tanévet feltüntetve 1924—25 dátum 5-ös számjegyet 8-asra változtatta át abban a hitben, hogy ezek az évszámok tanulási idejének tartamát, tehát jelen esetben az 1924—28 az általa öhajtott négy elemi osztály időtartamát igazolják. Kihallgatásakor töredelmesen beismerte bűnösségét s elmondotta, hogy a katonaságnál szolgált és ott gépkocsivezetésre képeztek ki. Amikor leszerelt, szeretne volna továbbfolytatni ezt a mesterséget s ezért a katonai gépkocsivezető-igazolványát szabályszerű polgári gépkocsivezetői igazolványra szeretne volna becserelni. Mivel a kérvényhez becsatolandó iratok között a négy elemi iskolai osztály el-

**Pártoljuk
a keresztény
kereskedelmet**

Apollo Filmszínházban

Kedden bemutató
Rohanó idők, világotrengető események, egy asszonyi sors megkapó
életörténetében
Egy szív regénye
Hétfőn utoljára
Karády Katalin: **Ne kérdezd, ki voltam**

Belvárosi

Kellemesen fütve

OPERETT

Fő szerepben: Wili Forst és Maria Holst
Strauss zene, csodálatos tánc és remek rendezés

Luis Bromfield gyönyörű regénye

a Casinóban

Arviz Indiában

Főszereplői: Tyrone Power, Myrna Loy

végzéséről szóló bizonyítványt is mel lékelni kellett, neki pedig csak két elemi iskolai végzettsége volt, kijavította a bizonyítványt, mert a megélhetéséhez feltétlenül szüksége volt az engedélyre. Nem tudta, hogy ezzel közokirathamisítást követ el.

A törvényszék Váradi-tanúcsa bűnösnek mondotta ki Asztalos Józsefet közokirathamisítás bűntette helyett az egyheti szakasz alkalmazásával annak vét ségében és ezért egyheti fogházra ítélte.

A vádlott és ügyész meguyogodtak az ítéletben s így az jogerős.

Ujabb halálos gázolás a Mátyás király-úton

Nagyvárad. Saját tud. Szombaton este a Mátyás király-ut 125. számú ház előtt egy tehervillamos haladt. Ugyanakkor tért haza Pap János 70 éves Szőlősi-ut 25. szám alatt lakó földműves, aki a mellette elhaladó szerelvény nyolcadik kocsijának nekiesett, majd a kerekek alá került, melyek a szerelvényen ülő embert a mellkasán keresztül vágták és a helyszínen meghalt.

A villamosszerelvény a gázolás után azonnal megállott, nyomban kivizsgálták a gázolás körülményeit és megállapították, hogy az öreg földműves részeg állapotban tántorodott a villamos kerekek közé, gondatlanságért nem terhel senkit felelősséggel.

Az ügyészség a temetői engedélyt megadta.

Felhívás a burgonyakereskedőkhöz

Nagyvárad thj. város polgármestere 9314—1942. k. é. szám alatt a következő hirdetményt adta ki:

Értesitem a város területén lévő burgonyakereskedőket, hogy a beérkező vagontételes burgonyaszállítmányok kiosztása előtt a kiosztásra a Közlekedési Hivataltól (Szaniszló-utca 15 szám alatt) külön engedélyt kell kérni.

Fentiek vétők ellen a legszigorúbb megtorló lépéseket alkalmazom.

Nagyvárad, 1942. november 14.

Dr Soós István s. k.
polgármester.

a "MAGYAR LAPOK"-at.

Kávéházakban és vendéglőkben kérje

Néhány árulón kívül Petain mögött áll az egész francia világ

Otszáznál több tengelybuvárhajó támadja az angol-szász partraszállás hajóit. Rommel második védővonala készen áll

Vichyből jelentik: (MTI) Az OFI jelenti: Hivatalosan közlik, hogy Petain a következő kiáltványt intézte a francia hadsereghez:

Giraud, aki megszegte tiszti becsületszavát, vasárnap azt állította magáról, hogy az északafrikai hadsereg az ő parancsnoksága alatt állanak. A saját magának adott címet egy külföldi hatalom ösztönzésére vette fel. Megtiltom Giraud tábornoknak, hogy parancsaiban nevemre hivatkozzék. Tisztek, altisztek, katonák, ti nem lesztek büntörtségek ebben az árulásban és nem fogtok engedelmességet tenni egyetlen parancsának sem, mert a parancsnokok továbbra is én vagyok.

Giraud súlyosan megszegte becsületszavát

Vichy. (MTI) A Német TI jelenti: A francia kormány vasárnap késő este a következőket közölte: A külföldi rádiók közlése szerint Giraud tábornok, akit Roosevelt afrikai főparancsnokká nevezett ki, felhívást bocsátott ki, amely a disszidensekhez intézett felszólításnak tekinthető. Néhány nappal ezelőtt Giraud az algériai rádióban az amerikai támadás érdekében szólalt fel és akkor a francia kormány rosszaságát fejezte ki. — Giraud ugyanis Franciaországban Petain tábornagyot biztosította hűségéről és arról, hogy nem fogja akadályozni a Laval kormány politikáját. Giraud most maga nyilvánítja ki árulását — állapítja meg a francia kormány — határozottan és súlyosan megszegve tiszti becsületszavát. A kormány emlékezteti az északafrikai francia csapatokat, hogy az áruló tábornokkal szemben tagadják meg az engedelmességet és szigorúan az államfő parancsaihoz tartásukat.

Giraud és Darlan kivételével Petain mellett áll mindenki

Vichyből jelentik: (MTI) A Német Távíratok Irodája jelenti: Laval vasárnap hosszasan értekezett Petain államfővel, majd több megbeszélést folytatott a kormány tagjaival. A megbeszélés tárgya volt az északafrikai események és az ezek következtében bekövetkezett helyzet, valamint a megteendő szükséges lépések.

Toulon. (MTI) A Német TI jelenti: A kikötőben állomásozó francia hajóhad parancsot kapott, hogy a kikötőben maradjon. A flottaparancsnok valamennyi tisztet feleskette Petain tábornagyrá.

Vichy. (MTI) Az Interinf jelenti: Az angol hírszolgálat azt a hírt terjesztette, hogy Nogues tábornok közönséget vállalt Darlan tengernagy magatartásával. Ezzel szemben vichyi beavatott körökben úgy tudják, hogy Nogues felhívást intézett a marokkói

egységekhez, felszólítva őket, őrizzék meg nyugalmukat és fegyelemben kövessék a tábornagy parancsait.

Vichy. (MTI) A Német TI jelenti:

Sikeresen harcolnak a tengeraltjárók és a légi erő

Berlinből jelentik: (MTI) A Német Távíratok Irodája jelenti a Führer főhadiszállásáról: A véderő főparancsnoksága közli: A német és olasz légi erő, valamint az olasz és német tengerészlet a Földközi-tenger nyugati részén az észak-afrikai partok előtt az ellenséges hajókaravánok elleni közös küzdelemben az alábbi eredményt érte el: Megsemmisítettek, vagy megromgáltak összesen 89 egységet, köztük 14 kereskedelmi hajót, 102.000 tonnával. Összesen 71.000 tonna hajótér olyan súlyosan megromgálódott, hogy biztos elvesztésükkel kell számolni. Megsemmisítettünk összesen

Lachal légió főigazgatója vasárnap rádióbeszédet intézett a légióhoz. Felhívta a légionistákat, hogy vak bizalommal kövessék a tábornagyot és kormányát.

Saigon. (MTI) A Stefani jelenti: Kokinkina francia kormányzója a sajtó előtt kijelentette, hogy teljesen esatlakozik Indokina fő kormányzójának nyilatkozatához, amely szerint Indokina a tengellyel akar működni.

Saigon. (MTI) A Német TI jelenti: Indokina fő kormányzója felhívást intézett a franciákhoz és benszülőttekhez, amelyben felhívta őket, hogy százszázalékig tartsanak ki Petain tábornok mellett.

183.000 tonna teherhajót, tartályhajót és szállítóhajót, amelyek közül 76.000 tonnányi 8 hajó már szerepelt az elmúlt heti hadijelentésünkben. További 35 kereskedelmi hajó 234.000 tonnával súlyosan megromgálódott, úgy hogy számolni kell kiesésükkel a szállítási forgalomból. Azonkívül megromgáltunk egy csatahajót, valamint 3 repülőgépanyehajót, köztük az egyiket olyan súlyosan, hogy hosszabb kiesésével kell számolni. Elsüllyesztettünk 3 cirkálót, megromgáltunk 14 cirkálót és nagy rombolót, elsüllyesztettünk 4 rombolót és őrhajót, megromgáltunk 7 rombolót és őrhajót.

Havonta 30 német buvárhajó készül

Lisszabon. (MTI) A Stefani jelenti: Londonból jelentik, hogy a brit illetékes körök nagy aggodalommal szemlélik a tenger buvárhajóinak munkáját, mely arra irányul, hogy megakadályozza az északafrikai an-

golszász állások megszüldését. Az Evening News szerint a tengelyhatalmak 500-nál több buvárhajót mozgósíthatnak és havonkénti gyártásuk több, mint 30 buvárhajó. Félrelehet ez az amellyel szemben a brit kormány eddig még nem talált védelmet.

Rommel második védelmi vonala készen áll

Berlin. (MTI) Az Interinf jelenti: Tobruk kiürítése után a szombatira és vasárnapra virradó éjjel Rommel hadseregének utóvédjei veszteségteljes harcok közben elváltak az ellenségtől, amely rendkívül óvatosan követte őket. A brit csapatok kísérletet tettek a tengely utóvédjei bekerítésére, közben többhelyütt aknamezőre kerültek, amelyeken súlyos veszteségeket szenvedtek. A német és olasz

páncélos hadsereg zöme közben elérte az előre elkészített állásokat. A mögöttes területekre is jelentős erősítések érkeztek. Az új állásrendszert a terepviszonyok kihasználásával már régebben elkészítették. Ez az állás olyan ellenálló erőt képez, mint az elalameini állás, amelyért a brit csapatok véres harcokat vívtak.

Tokió. (MTI) A Német TI jelenti: A nagy ázsiai háború kitörése óta

egész a császári főhadiszállás szombati hadijelentéséig 370 ellenséges hadihajót süllyesztettek el, illetve rongáltak meg, vagy elfogtak. Ezenkívül kilenc hadijárművet elfogtak és 3344 repülőgépet lelőttek, illetve megsemmisítettek. Az elsüllyesztett vagy megromgált szállítóhajók száma 394, az elfogott hajóké 503.

Tokió. (MTI) A Német TI jelenti: A Domei-iroda jelentése szerint Indokina zavargásokról terjesztett ellenséges forrásból származó hírek teljesen alaptalanok. Egész Indokinában teljes a nyugalom.

Tokió. (MTI) A Német TI jelenti: A Salamon-szigeti csatában és a legutóbbi csatában az amerikaiak két csatahajót, 5 repülőgéphordozót, 22 cirkálót, 15 rombolót, 21 szállítóhajót és 918 repülőgépet vesztek. Ezenfelül súlyosan megromgálódott 16 egység, köztük 3 repülőgéphordozó és 3 cirkáló.

Varga József miniszter Szegeden

Szeged. (MTI) Szeged városa vasárnap nagy lelkesedéssel és szeretettel fogadta falai közt Varga József kereskedelmi és iparügyi minisztert a város volt országgyűlési képviselőjét, akinek a törvényhatóság ez alkalommal tartott rendkívüli közgyűlésén átnyújtották a város díszpolgári oklevelét. Szeged város kereskedő és iparostársadalma különös melegséggel ünnepelte a minisztert, aki az üdvözlésekre válaszolva hangzottatta, hogy minden erejével dolgozik a keresztény kereskedelem és ipar megerősítésén.

Megtörtént a berettyóújfalui járásbírósnak a nagyváradi ítélőtáblához és törvényszékhez csatolása

Nagyvárad. A keleti országrészek visszatérésének egyik örömdetes következménye volt, hogy a berettyóújfalui kir. járásbírósnak visszatérhetett a nagyváradi kir. ítélőtábla, illetve a kir. törvényszék kebelébe. Ez nem történt meg azonnal Nagyvárad felszabadulásakor, mert az átcsatoláshoz törvényhozási intézkedésre volt szükség. Ez most bekövetkezett és november elsejétől a berettyóújfalui kir. járásbírósnak területe újból Nagyváradhoz tartozik. Ezt az alkalmat a berettyóújfalui ügyvédi kar felhasználta arra, hogy vitéz Moldoványi István kir. ítélőtáblai elnöknél, majd Póstényi Márton kir. törvényszéki elnöknél. A küldöttséget vezető dr. Fekete Ferenc ügyvéd üdvözlő beszédében kifejezte a berettyóújfalui ügyvédi kar örömet, hogy újból résztvehet a nagyváradi igazságügyi hatóságok munkájában és kifejezték készségüket, hogy közreműködjenek, hogy a magyar igazságszolgáltatás a maga tisztaságában és felsőbbrendűségében érvényesülhessen.

Megnyilt!

Fekete József cipőüzlete

Szent László-tér, Sas-palota.

Elsőrangú női-, férfi- és gyermekcipők nagyválasztékban!

Hócipők, hócsizmák, halina csizmák!

Megnyilt!

Bezárult a Keresztény Ifjúsági Egyesületek Világszövetségének imahete

Nagyvárad. Sajat tud. A nagyvárad református egyház nőszövetségének konferenciájával zárult le vasárnap a Keresztény Ifjúsági Egyesületek Világszövetségének imahete, melynek keretében sok értékes előadás hangzott el. A konferenciát bibliára, majd istentisztelet vezette be parochiális körök szerint. A tulajdonképpeni konferencia délután fél 12 órakor kezdődött, amikor is dr. Ferenczy Károlyné tartott érdekes és értékes előadást a református nőszövetségek megújulásáról és azok mai feladatairól. Délután 3 órakor ugyancsak Ferenczy Károlyné tartott előadást kizárólag asszonyoknak, az asszonyi szívéről a annak kisebb és nagyobb fájdalmairól. Példákat hozott fel saját életéből és életének gazdag tapasztalataiból, rávezetve asszonytársait arra, hogy a szív fájdalma csak akkor lesz igaz, mely és tisztá fájdalomná, amikor is a szív már nemcsak önmagáé, hanem megtalálta az utat Istenhez és Krisztushoz. Addig a szív fájdalma csak önző, önmagát sajnáló fájdalom.

Dr. Ferenczy Károlyné előadása, — mely inkább őszinte, méghitt asszonyi beszélgetés volt, — hasonló őszinte megnyilatkozásra bírta a jelenlévő asszonyokat is, s a társadalom különböző rétegeiből többen tárták fel előtte megoldhatatlannak tetsző lelki problémáikat. S a melegszívű és nagy felkészültségű előadónő minden kérdésre megtalálta a megnyugtató feleletet.

A konferencia-napot sikeres műsoros délután fejezte be, amelyet a szegényesorsú iskolás gyermekek felruházására rendeztek a Lorántffy Zsuzsanna polgári leányiskola dísztermében.

Vasárnap Szabó László és Tátray Barnabás tartott előadást a Munkásfőiskolán

Nagyvárad. Vasárnap délelőtt jól sikerült előadást tartott szépszámu hallgatóság előtt Szabó László, a Nemzeti Munkaközpont országos propaganda hivatal titkára „A magyar ipar jövője” címmel, ügyesen felépített előadását a hallgatóság nagy tapsal jutalmazta.

A másik előadást Molnár Lajos Szent László gimnáziumi tanár, a N. M. K. szabadidő-mozgalom vezetőségi tagja tartotta a „Nemzetiszocializmusról”. Az előadás után a hallgatóság részéről többen hozzászóltak. Valamennyi felszólalásból kicsendült a munkásságnak az eltökélt szándéka, hogy az Új Európáért és Új Magyarorszáért a végső győzelemig folytatja az elszánt küzdelmet. Miután a jelenlegi háboru egy szebb magyar jövőért folyik, öntudatos, nemzeti és szociális eszmétől áthatott magyar dolgozók úgy a fronton, mint idehaza, minden erejükkel támogatják hazánkat a végső győzelemig.

A Munkásfőiskola legközelebbi előadását kedden este hét órakor tartják meg. Az első előadó Tátray Barnabás gimnáziumi tanár, a második előadó dr. Barsay Károly vm. főügyész lesz.

A NMK szabadidő vezetősége ezúton kéri a hallgatóságot, hogy az előadáson pontosan jelenjenek meg.

Új 20 pengős bankjegyek kerülnek a forgalomba

Bevonják a régi husz pengősöket

A Magyar Nemzeti Bank 1941. január 15-iki kelettel ellátott 20 pengős címletű új bankjegyeket bocsát ki a ezek kiadását főintézeténél, fiókinézeténél és kirendeltségeinél, november 16-án, hétfőn már meg is kezdi.

Az új 20 pengős bankjegy hossza 165 mm., szélessége pedig 76 mm. A bankjegy előoldala két alapnyomattal készül. Az egyik barnazöldes-barna-barna, a másik zöld-vörös-zöld színű. Ezek a színek azonban nem terjednek ki a bankjegy egész területére, hanem oldalt, 30 mm. széles alapnyomatmentes sávban van rajta. A bankjegykép kék-lilakék színű. Jobboldalt ovális csipkészerű keretben leányfej kép, baloldalt pedig stilizált virágmotívumokból álló csokorból kiemelkedő sötétalapú rozetta a „20”-as értékjelzéssel, a bankjegy középső részén pedig egy furulyázó juhász és juhok csoportja látható.

A bankjegy hátoldala két alapnyomattal készült. Az egyik alapnyomat ezüstkék-barna, a másik iriszszínen zöld-piros-zöld színű. Ezen az oldalon is van egy 30 mm. széles alapnyomatmentes sáv. A bankjegykép kék-lilakék színű. Középen egy földműves pár képe

látható, jobboldalt egy rozettában a „20”-as szám, baloldalt pedig a magyar koronás címer. Az előoldalon van a bankjegy kibocsátás kelete és az aláírások, mégpedig Baranyai elnök, Koós főtanácsos, Quandt vezérigazgató, a hátoldalon pedig a hatyelvű értékjelzés. A Magyar Nemzeti Bank a forgalomban levő, 1930. évi január 2-iki kelettel ellátott 20 pengős címletű bankjegyeket november 16-tól kezdődőleg a forgalomból bevonja. A bevonásra kitűzött időtartam a kormány hozzájárulásával 1943. október 31-ig terjed, amely időpontig a behívott bankjegyeket, úgy mint eddig, fizetéképpen el kell fogadni. Ellenőlvén a Magyar Nemzeti Bank főintézetét, fiókinézetét és kirendeltségeit a behívott bankjegyeket ugyancsak 1943. október 31-ig fizetéképpen vagy kicserélés végett elfogadják. Ez időpont után az említett bankjegyeket a Magyar Nemzeti Bank intézetei és kirendeltségei már csak kicserélés végett fogadják el. 1946. október 31-ével a Magyar Nemzeti Bank beváltási kötelezettsége a fentemlített bankjegyekre vonatkozólag a Bank alapszabályainak 94. cikke szerint megszűnik.

MEGNYILT Kiss János gyapjuszövetekben
dusán felszerelt
áruraktára
Szent László-tér 5. szám. (Pável u. sarok)

Jól sikerültek az őszi vetések

Takarékoskodni kell az abrakkal és a szálás takarmánnyal

A földművelésügyi miniszter szombaton adta ki a vetések állásáról és a mezőgazdaság állapotáról szóló jelentését, amely mindenekelőtt arra utal, hogy az elmúlt három hetes időszak időjárása az ország mezőgazdasági helyzetére kedvező befolyást gyakorolt. Ország-szerte elegendő csapadék esett, ami lehetővé tette a talajelőkészítő és vetési munkálatok végzését.

A gazdasági munkálatok a rendelkezésre álló legnagyobb erővel folytak. Legnagyobb részben befejeződött a betakarítás, így a burgonya- és takarmányrépa kiszedése, valamint ezek behordása és elraktározása, a tengeriszár vágása és behordása. Végefelé közeledik a cukorrépa ásása is. A talajelőkészítő és vetési munkálatok kissé megkésettben, de zavartalanul voltak végezhetőek és a legtöbb helyen 80—90 százalékban el is végezték azokat. Sok helyütt megkezdődött az őszi mélyszántás. Igen örövendetes tény, hogy a gazdák — bizonyára a kilátásba helyezett prémiumok miatt — a szokottnál nagyobb mértékben szorgalmazzák az őszi mélyszántás elvégzését. Minden jel arra mutat, hogy ezen az őszen a szokottnál lényegesen kevesebb szántóföld marad felszántatlanul.

Az őszi vetések közül a korán elvetett repék, baborherék és őszi úrpák a szeptemberi szárazság miatt általában nagyon rosszul keltek, helyenként kiszáradtak vált szükségessé. Általában nagyon ritkák és foltosak, kivéve azokat

a részeket, ahol megfelelő csapadékot kaptak, például Ugocsa vármegyében. Ezekben a helyeken a sűrűségük megfelelő és a fejlődésük is kielégítő. A szeptemberben elvetett búzák és rozok — a keleti és erdélyi országrészek, valamint egy-két felvidéki vármegye kivételével, — általában rosszul keltek. A korai vetések ehhez képest általában ritkábbak, mint a későbbiek. Néhol új-ravetésükre, másutt felülvetésükre van szükség. Az októberi vetések általában jól elmunkált földbe kerültek és a jelentéscsökkentés szerint jól sikerültek. Nagy-részben már ki is keltek, sőt némileg meg is erősödtek. Kelésük erőteljesen, gyorsan és egyenletesen történt. A gazdák által őszi vetésre előirányzott terület nagy részén a vetés megtörtént és kedvező időjárás esetén rövidesen be is fejeződik. Az őszi kenyérgabonák vetései a várakozáson felül jól sikerültek és enyhe november esetén reményünk lehet arra, hogy az őszi vetések a tavalyinál jobban megerősödve kerülnek majd hótakaró alá.

A szűkös takarmánykészletek miatt az abrak, mint a szalastakarmányokkal nagyon kell takarékoskodni. Az állatállomány egészségi állapota egyébként kielégítő. Fertőző megbetegedések a szokásosnál nagyobb mértékben itt-ott fordultak elő. A Dunántul egyes vármegyéből a száj- és körömfájás terjedéséről, valamint sertésbénulásról érkeztek jelentések.

Közyűlést tart a hegyközség

Nagyvárad. A város Hegyközsége az alábbi hirdetést adta ki:

A nagyvárad Hegyközség 1942. november 22-én délelőtt fél 12 órakor, határozatképtelenség esetén pedig november 29-én délelőtt fél 12 órakor rendes közgyűlést tart, a városháza kistermében.

Tárgysorozat: Évi jelentés. Az 1943. évi költségvetés tervezet tárgyalása. Az 1943. évi működési tervzet ismertetése.

Felkérem a szőlő és gyümölcsös birtokosokat, hogy a közgyűlésen minél nagyobb számban megjelenjenek és szavazkodjanak.

Az 1943. évi költségvetésről a hegybírói hivatalban (Széchenyi-tér 7. sz.) 1942. november 14-től kezdve november 29-ig közszemlére van kitéve.

Nagyvárad, 1942. nov. 13. Bartók Sándor sk. hegyközségi elnök.

Nagyvárad, 1942. november 13.

Nagy sikere volt a MAV alműhely műsoros délutánjának

Az „Iglói diákok” című színművet adták elő az alműhely műkedvelői

Nagyvárad. Vasárnap este 5 órai kezdettel tartotta meg a MAV Turul Dal- és Zeneegylet műsoros délutánját, amelyen az Iglói diákok adták elő az egylet műkedvelő gárdája.

Az előadásban megjelent Laky Kálmán állomásfőnök és Saly József műszaki tanácsos, az alműhely főnöke is. A terem zsufolásig megtelt közönséggel, amely mindvégig a legnagyobb élvezettel figyelte kitűnő műkedvelőinek játékát.

A szereplők valamennyien a legjobbat és lelkesebbet nyújtották. Igazi régi diákhangulatot tudtak varázsolni a néhány négyzetméternyi színpadra. A darab egyedüli női szerepének Évikéjét Bodnár Béláné alakította a töle megszokott kedvességgel. Finom hangja szépen érvényesült a darab pompás énekszámjaiban. Az iglói diákok Nagy Béla, Kerekes József, Kenyeres István, Dercze Ferenc igazi víg diákok voltak. Mészáros Lajos a csongrádi polgármester szerepében volt nagyon jó. A tanári kar: Lastofka János, Szolnoky József, Varga Sándor, Dömötör Dezső és Kovács Béla sok derűs percet ajándékoztak a közönségnek.

Ódorina János szerepében Kiss István és a pedellus szerepében Szabó Lajos elsőrangú alakítást nyújtott. A többi szereplők is mind nagyon jók voltak. A zenekar jól kísérte az énekszámokat. Akkurátni Andrásné véggezte a sugás nehéz munkáját sok hozzáértéssel. A darab kitűnő, gördülő menetéért Acher Jakab rendezőt illeti dicséret. A közönség lelkesen ünnepelte a darab végét.

Az előadás után tánc volt.

Keresztény magyar

keresztény

magyarnál vásárol

Zászlóbontó ünnepély keretében ismertette a Turáni Társaság nemzeti célkitűzéseit

József Ferenc királyi herceg és Cholnoky Jenő egyetemi tanár és dr. Gergelyffy Gábor tartott előadást az ünnepélyen

Nagyvárad. Saját tud. A város iskolán kívüli népművelési bizottságának rendezésében vasárnap délelőtt tartotta meg a Turáni Társaság bemutatkozó ünnepélyét a Szigligeti Színházban. Az ünnepélynek fényt és jelentőséget kölcsönözött a Turáni Társaság védnökének, dr. vitéz József Ferenc királyi hercegnek a megjelenése, aki nagyhatalmú beszédet mondott, továbbá dr. Cholnoky Jenőnek, a világhírű tudósnak, a Turáni Társaság elnökének a közreműködése, aki Japánról tartott előadást.

Az ünnepélyt az Allami Tanítónőképző Intézet növendékeinek kara nyitotta meg a magyar, a finn és a japán Himnuszok eléneklésével. Ezután dr. Sóos István polgármester emlékdíjjal szólásra. Udvozolta a vendégeket, majd arra mutatott rá, hogy mennyire szükséges a rokoni érzés fejlesztése, különösen a japán és finn nemzetek iránt, akikkel most, nagy szövetségeseink oldalán együtt küzdünk egy boldogabb jövő megteremtéséért.

Egyedül állunk magános sziklaként a népek tengerében

Utána dr. vitéz József Ferenc királyi herceg beszélt. Dicsőremlékeztetett meg arról a fejlődésről, amely Nagyváradon a felszabadulás óta tapasztalható. Majd a turánizmusról szólt.

— Mi a turáni gondolat? — mondtotta többek között — Attila kardja lélekben felfogva. A magyar sors szövegének kialakítására irányuló törekvést jelenti ez, magyar lendülettel, magyar győzelemért. S mi a magyar sors? Egyedülálló vagyunk s ez tulajdonképpen végtelen szerencsénk nekünk. Mert a magunkban állás megacéloítja a küzdő és ellenálló erőinket és e tényről fogva beolvashatatlanná váltunk a körülöttünk élő és minket magukba olvasztani akaró népekbe. Nem, mi nem fogunk beolvadni, ellenkezőleg, nekünk erősödnünk, szaporodnunk kell és másokat kell beolvastatnunk magunkba. A turáni gondolatból erőt merítünk ehhez, mert a turáni mozgalom nemzeti munkát jelent és nemzeti harcra serkent.

— Kik félnek ettől? — folytatta — A németek, olaszok, törökök nem, hiszen ők is faji alapra építették új államszervezetüket és népi megújulásukat. De oka van félnie tőle a Szovjetnek, mert ha ott a turánizmus felüti a fejét, akkor turáni országokra bomlik fel a Szovjet-köztársaság. És félnek ettől bizonyos elemek, amelyeket nem is szükséges megnevezni, mert ellenségüknek érznek mindent, ami öntudatosan és harcossan nemzeti.

— Mit vetnek szemünkre?... Azt, hogy pogányok vagyunk, fehér lovat áldozunk. Hát ez téves és rosszakaratu beállítás! Van ugyan egy szekta, amely csakugyan áldoz fehér lovat, de ezzel nekünk semmi közösségünk. Viszont

az igaz, hogy szeretjük, ha fehér lovon járnak királyaink és állarcloknk...

De éppúgy nem férhet hozzánk a pogányság vádjá sem. Mi Szent István nyomdóink haladunk, aki össze tudta egyeztetni a turáni eszmét a keresztény gondolattal s még tudta valósítani a magyar faj érvényesülését a nyugati műveltség elemének befordítása ellenére is.

Feladatunk: hidat verni Kelet és Nyugat között

— A mi feladatunk: hidat verni Kelet és Nyugat között. Ezen a hidon át ki kell építenünk az ázsiai népek kulturális közösségét mivélünk. Jöhetnek idők, hogy Európa mai formájában megszűnik, de nekünk előrelátóknak kell lennünk, a magyarság életfeltételeit minden esetre biztosítanunk kell.

A királyi herceg azzal a kéréssel fejezte be közvetlen, meggyőző erejű és helyenként költői szárnyalású beszédét, hogy a nagyváradi közönség fordítsa figyelmét a turánizmus felé, mert a turánizmus még nem alkuvó és hajthatatlan magyar akarás, nemzeti hit, cselékvő lendület, nemzeti munka, honvédelem.

Ezután dr. Gergelyffy Gábor, a Turáni Társaság igazgatója ismertette a Társaság szervezetét és célkitűzéseit. Főcélja, hogy tudományosan keresse a kapcsolatot a rokon népekkel, fokozza a magyar öntudatot, rámutatva a mult dicsőségére és a jelen vívmányaira. Gyakorlatilag: kutatásokat végez, nyelvtanfolyamokat rendez, propagandát fejt ki, utazásokat vezet rokon népek országába és vendégül látja azokat minálunk. Ma különösen nagy szükség van a Turáni Társaság tevékenységére, mert a rokoni kapcsolatok erősítése, a nemzeti öntudat fejlesztése kiváló fegyver lehet az esetleg jelentkező csüggedés leküzdésére.

Japán, az erős élet és a hősiesség hazája

Dr. Cholnoky Jenő egyetemi tanár, világhírű tudós tartotta meg ezután előadását Japánról. A nagy tudós csak úgy szemelgetett az óriási anyagból, amely rendelkezésére állt s személyes élmények ecsetelésével hozta közel hallgatóságához a felkelő nap országát s a japán nemzetet. Egyszerű szavakkal értette meg a japán

terjeszkedés okait és a hősi és önfeláldozó japán lelkiület kialakulását, amely lelkiület lehetővé tette, hogy ez a nép a most dúló háborúban oly csodálatos eredményeket érjen el. Rámutatott azokra a gazdasági és művelődési területekre, amelyeken a japán nemzet nagyszerű megvalósításokat tudott létrehozni s ismertette a rokon vonásokat a japán és a magyar lelkiesség között. Ennek kapcsán szeretelméltó modorban, a tudós elme roppant gazdagságával és a nagy lélek melegségével ismertette azokat a kulturális értékeket, amelyeket Európa a magyarság közvetítésével Ázsiának köszönhet és rajongó fajszeretettől áthévílten méltatta a magyar faj kiválóságait.

A nagy tetszéssel fogadott előadás után a tanítónőképző növendékai japán és finn verseket szavaltak kedvesen, értelmesen s részben nagyon tehetségesen.

Tamács Gabriella, Pünköszt Ilona, Déczér Margit, Skultéty Anna, Balázs Gabriella növendékek és Balogh Mária tanítónő adták elő a szebbnél szebb verseket. Különösen kitűnt Balázs Gabriella. A versek után dr. Hlatky Endre főispán köszönte meg a város nevében a Turáni Társaság fővédnökének, dr. vitéz József Ferenc királyi hercegnek, dr. Cholnoky Jenőnek, dr. Gergelyffy Gábornak a szép ünnepséget.

Ezután a tanítónőképző énekkara Kodály hatvanadik születési évfordulójáról emlékezett meg a kiváló magyar zeneszerző egyik gyönyörű darabjának előadásával. Az ünnepség a Szózat hangjaival ért véget.

Üzennek Honvédeink a Magyar Lapok betűin keresztül

Pilcz László, Dengyel Andor és Mózes Jenő jelentkeznek a mai számban

A rádió s a zöld tábori lapokon kívül az újság is erős összekötő kapocs a front és az otthon között. Lapunk nagyon sok helyre jár ki a frontra és állandóan kapunk újabb megrendeléseket, újabb kéréseket, amelyeket természetesen készségesen teljesítünk. Itthon nem is tudjuk átgondolni, hogy mit jelentenek az otthon szavai, az otthon hírei a Don partján, a téli fedezékekben, a hideg orosz télben őrtálló honvéd számára. Elviszi hozzá az otthon családias hangulatát, melegét, szeretetét. Amikor kezébe veszi, a Körös partjára álmodja magát és megnyílik a távollét fájdalma, elcsitul néhány percig, vagy akár órára is az égető honvágy. Nem dicsekvésképpen mondjuk, csak természetesnek találjuk, hogy a keresztény és nemzeti gondolat következetes harcosaként szívesen látott látogatók vagyunk a fronton. Ahol a magyar honvédek s közöttük a nagyváradi fiúk is az istentelen bolsevizmus, a zsidó politrukok által fanatizált és elvadított állatias szovjetsorádk ellen küzdenek, ott semmi keresni valója sincs liberális, langyos, zsidószerű és színű magyarkodásnak. Honvédeink ott kint, a fronton még jobban megérik ezt, mint azelőtt és így megértjük a sok köszönő lapot, amely mind azt fejezi ki, hogy a multban követett irányunk és jelenlegi utunk az egyedül helyes magyar ut.

De térjünk át az üzenetekre. Ma három nagyváradi honvéd üzenetét

közvetítjük az itthoniak számára. Pilcz László zászlós, aki szerkesztőségünkben ismételt el a frontra valahonnan a távoli orosz síkságról üdvözlő minden jóbarátját, ismerősét. Szeretettel gondol vissza minden itt töltött órára és napra. Kitartást és szilárdságot kíván a belső front katonáinak.

Mózes Jenő honvéd (tábori posta 291—23) így ír: „Üzenem feleségemnek, Mózes Jenőnek Nagyváradra, a városi közbiztonságra, hogy én jól vagyok, értem ne nyugtalankodjál. Vigyázz magadra és a gyermekekre. Bizunk a jó Istenben, hogy rövid időn belül győztesen viszontlátjuk egymást. Szeretettel csókol hű, szerető férjed, mindenkinek maradok tisztelettel Mózes Jenő honvéd. Tábori posta 291—23”. A megnyugtatás mellett mi is azt üzenjük Mózes Jenőnek, hogy ne nyugtalankodjék férje miatt. Ahol ilyen a szellem, ahol a jó Istenbe vetett bizalommal küzdenek a végső győzelemért, ott az nem is maradhat el s akkor a viszontlátást is megéri a gyermekekkel együtt. A bajtársi szolgálat révén bizonyára gondoskodás történik róla és a gyerekekről. Ezt fogjuk megüzenni ki a frontra Mózes Jenő bajtársunknak.

Dengyel Andor honvéd (tábori posta 271—60) így ír: Tisztelettel kérem a t. szerkesztőséget, hogy a 271—60 tábori posta számára szíveskedjenek minden héten egy újságot küldeni. Ezt azért is kérem, mert többen vagyunk itt váradiak és jóleső érzés

volna váradi híreket olvasni. Továbbá tisztelettel kérem a t. szerkesztőséget, hogy az alábbi értesítést szüleim és családom részére lapjuk által a következőket közölje szíveskedjék: Szüleimnek és feleségemnek üzenem, hogy ne aggódjanak. Hála a jó Istennek, egészséges vagyok. Szeretettel küldöm csókjaimat valahonnan Oroszországból. Maradok bajtársi üdvözléssel Dengyel Andor honvéd.

Fejér László t. zászlós (tábori posta 243—23.) a következő értesítést küldte: „A mai napon feladtam b címűre 20 pengőt. Ezt az összeget a nagyváradi szegények karácsonyi segélyezésére szíveskedjék fordítani. Teljes tisztelettel: Fejér László t. zászlós”.

Ez is üzenet. Az összes nagyváradi szegényeknek szól. Megható elgondolni ezt, hogy odakint a fronton a kemény harcok között is gondolnak az itthoniakra. Az a húsz pengő, amit Fejér zászlós a nagyváradi szegényeknek küldött, a legkésebb bizonyítéka a külső és a belső front szilárd kapcsolatának. A küldött pénzt a legmegfelelőbb helyre juttatjuk.

Ezzel mai tábori postánkat le is zártuk. Szebb jövőt.

Nagyvárad térképe
fekete nyomással P. 1.50
kapható a
MAGYAR LAPOK kiadóhivatalában

Egy két az anyakönyvek tükeiben

SZULETES. Tolvj Károly napszámos fia Sándor, Ferenc. Halász Sándor pedikűrös fia Béla. Szodorai Sándor vas-kereskedőség fia Nándor, László. Simonovics János Alajos leánya Katalin. Szabó Ödön kereskedő leánya Mária, Magdolna. Osvald Ferenc cipészegéd leánya Eva. Gyagyovszki János József városi kézbécsítő fia Attila, László. Bihari Sándor máv. géplakatos fia József. Erdei József cipészegéd fia István. Márton Péter géplakatossegéd leánya Juliánna. Nagy Gergely napszámos leánya Juliánna. Papp Lajos kocsis leánya Etelka. Forgó István honvédtörzsőrmester leánya Katalin, Anna. Karsaj László szabóság fia László, Tibor. Kertész András ékszerész leánya Márta, Judit. Balogh István kárpitossegéd fia István. Klein Áron szobafestőség leánya Eva. Bihari Lajos magántisztviselő fia László, Lajos, György. Török János napszámos leánya Erzsébet, Éva. Hoffmann Jenő kifutó fia László. Bánya Dániel fuvaros fia Dániel, István. Takács Ferenc m. kir. posta tisztviselő fia Péter, Endre. Falpos Sándor Lajos géplakatos fia Emil, István. Wagner János Győző cukrászegéd leánya Erika, Margit. Kecskes Sándor szabómester fia Szabolcs. Lób Sámuel szállító fia Miklós. Liebsbier Márton lakatossegéd fia Péter.

HÁZASSÁG. Oláh Demeter fm. napszámos és Dürög Flóra. Udvarias Béla Gyula sültőség és Szabó Erzsébet Opre Gyula fm. napszámos és Sütő Erzsébet, Sajtó Károly áll. népiisk. igazgató és Tichy Margit. Szivelt Sándor borbélyegéd és Jakab Mária. Kornya Ferenc szállítovallalati munkás és B. Nagy Juliánna. Nagyszékelyi Pál László m. kir. tüzérfőhadnagy és Nadányi Eszter Ilona. Szentesi Ernő élelmiszerkereskedő és Beke Margit. Hay József borbélyegéd és Vesza Rozália. Szentkirályi József rádiószereplőségéd és Pap Ilona.

HALALOZÁS. Munk Mor 69 éves. Kovács Ferenc 65 éves. Benedek Imre 31 éves. Böttyan Piroška 5 hetes. Csere János 16 hónapos. Ille Virág 30 éves. Jezkovits Ignác né sz. Malovits Helén 59 éves. Kiss János 58 éves. Szentesi Gábor 78 éves. Földesi Gergelyné sz. Pápa Eszter 65 éves. Váradi István 58 éves. Ökrös Mihály 82 éves. Tóth Jánosné sz. Laczkó Sára 47 éves. Puskas Margit 11 ora. Gancz Dezső 28 éves. Léhner Ilona 31 éves. Schwartz Lajos 68 éves. Czencz György 31 éves. Linzinger Sándor 37 éves. Bóros Miklós 35 éves. Sáranszki Pál 23 éves. Römischer Mihályné sz. Kerekes Mária 21 éves. Losonczy Eugénia 29 éves. Pap (utónevét nem kapott) 2 perc. Weisz Péter 6 hónapos. Kosárka Demeter 71 éves. Krémipánszky Emília Mária 47 éves. Erdős József 65 éves. Kun Józsefné sz. Kun Juliánna 74 éves. Dölcög Mihály 3 éves. Özv. Forás Sándorné sz. Kegyes Eszter 54 éves. Balla Károly 65 éves. Antal Mihály 76 éves. Éhik Irén 34 éves. Belényesi Márton 79 éves. Csomós János 38 éves. Linck József 2 hónapos. Özv. Kohn Dávidné sz. Löwinger Ilona 71 éves. Dr. Szita Ferenc 29 éves. Ifj. Lokodi István 38 éves. Vékony Sándor 5 éves. Kurilla András 75 éves. Sarkadi Istvánné sz. Kohn Teréz 54 éves. Özv. Fausz Jánosné sz. Altmann Katalin 90 éves. Pernyész Tiborné sz. Tapasz Jolán 29 éves. Özv. Csillik Jánosné sz. Magyar Mária 33 év.

Családtagonként két darab tojást lehet vásárolni

Csak vásárlási könyvre szolgáltatják ki a tojást a kijelölt kereskedők

Nagyvárad thj. város polgármestere 9315—1942. k. é. szám alatt a következő hirdetményt adta ki:

Értesítem a város közönségét, hogy folyó hó 16-tól (hétfőtől) kezdve a tojáskereskedők a tojás kiosztását a következőképpen fogják eszközölni:

1. Mindenki köteles vásárlási könyvét a vásárlás alkalmával magával vinni.

2. Családtagonként heti 2 darab tojás vehető.

3. A tojás árának a kereskedőknél látható helyen kifüggesztve kell lenni. Folyó hó 16-tól 22-ig a következő tojásárak vannak érvényben: mesztojás darabonként 24 fillér, hűtőházi C jelzésű tojás darabonként 23 fillér, hűtőházi B jelzésű tojás darabonként 26 fillér.

4. Minden vásárló legfeljebb két

vásárlási könyvre vehet tojást. A tojást kiszolgáltató kereskedő a tojás kiszolgáltatása alkalmával köteles a vásárlási könyv 2. oldalát dátumbélyegzővel lebélyegezni. Tojást a következő helyeken lehet kapni:

Mussolini-téren: Özv. Pápa Zsigmondné, Balogh Juliánna, Fila Juliánna, Budai Antalné, Szima Györgyné, Czinezás Pálné, Szabó Juliánna, Kiss Sándorné, özv. Flik Kálmánné és özv. Szilágyi Antalné tojáskereskedőknél. Ezenkívül Osváth Lajos kiskereskedőnél Rubikovszky-út 10., Sass Józsefné Lehel-téri bódéjában és Pávó Pálné kiskereskedőnél Mezei Mihály-utcai üzletében.

Nagyvárad, 1942. november 14.

Dr. Soós István s. k. polgármester.

Ellenőrzési lapot adnak a hadirokkantak és hadiárvaik elsőbbségi igazolványához

Kiket lehet soronkívül kiszolgáltatni a kereskedésekben

Nagyvárad thj. város polgármestere 9313—1942. k. é. szám alatt a következő hirdetményt adta ki:

A hadbavonultak hozzátartozói, legalább 50 százalékos hadirokkantak, hadiárvaik, hadiözvegyek és az igazolt vákok az elsőrangú közszükségleti cikkek beszerzésénél sorrendi elsőbbségben részesülnek. Az előbb felsoroltak az eddig is elsőbbségi igényt biztosító igazolványokkal lettek ellátva. E soronkívüli igazolványokhoz a m. kir. Közellátásügyi Miniszter Ur ellenőrzési lapok kiadását rendelte el. Ezeket az ellenőrzési lapokat az elsőbbségi igényvel bírók igazolványaik felmutatása ellenében felvehetik a Közélelmezési Hivatalban (Szaniszló-utca 15 szám alatt) folyó hó 15-től kezdve.

Folyó évi november hó 15-től kez-

dően jegyhez nem kötött közszükségleti cikkek árusítóknak (kereskedőknek, iparosoknak) soronkívül csak ellenőrzési lappal is ellátottak részére szabad árut kiszolgáltatni. Az áru kiszolgáltatása alkalmával a kereskedő köteles az ellenőrzési lapon feltüntetett, a vásárlás napjának megfelelő számú kockáját átlukasztani. (Másoló ironnal áthúzni.) Elveszett, ellopott, vagy megsemmisült ellenőrzési lap sem mással, sem új ellenőrzési lappal nem pótolható. A soronkívülségre jogosító igazolvánnyal rendelkezők a jegyhez kötött közszükségleti cikkek beszerzésénél is csak saját jegyeiket válthatják be.

Nagyvárad, 1942. november 14.

Dr. Soós István s. k. polgármester.

SZÍNHÁZ

Színházi iroda közleményei:

Kedden: Bolond Ásvayné

Hétfőn este *filléres helyárrakkal* az idény legmulatságosabb operett-új-donsága, a „Párisi expressz” van a színház műsorán Göndör Klári, Hotty Éva, Szabó Ernő, Daniss Győző és Pákozdy Ferencsel a főszerepekben.

Bolond Ásvayné, Harsányi Zsolt nagyszerű színműve kedden este van ismét a színház műsorán Hotty Évával a címszerepekben. Jegyeikről ajánlatos előre gondoskodni.

Száz piros rózsá című operett-új-donság, mely az idei színiévad kimagasló operett sikere, szerdán este *olcsó helyárrakkal* kerül színre.

Csütörtökön este a harmadik propaganda munkáslőadás keretében Szabados Béla „*Bolond*” című nagy operettje kerül színre.

Előkészületben „*Csókhaboru*” ci-

mű operett-új-donság.

November 24-én Puccini: Bohémélet c. operája kerül színre Pataky Kálmán, a m. kir. Operaház tiszteletbeli tagja, Kőszeghy Teréz, Csóka Béla, dr. Dalnoky Viktor és Szóts D. Péter operatársakkal felléptével. Felmelt helyárrak. Jegyek elővetelben már válthatók.

HETI MŰSOR:

Hétfő este: Párisi expressz.
Kedden este: Bolond Ásvayné
Szerdán este: Száz Piros rózsá.
Csütörtökön este: Bolond.
Pénteken este: Csókhaboru, premier bérlet.

Szombaton délután: Aranyvárga félével.

Szombaton este: Csókhaboru, A bérlet.

Kiknek a fellebbezéseit tárgyalja csütörtökön és pénteken az I. sz. adófel-szólamlási bizottság?

Nagyvárad Hajdizsmú és Fésűgyár Kolozsvari u. 21, dr. Kunda Andor fésűgyáros Ezredévi Emléktér 3, dr. Rippner György fésűgyáros Ezredévi Emléktér 28, Ullman Rafael Ferenc fésűgyáros Ezredévi Emléktér 28, Molnár József fodrász Széchenyi-tér 6, id. Ramminger István hölgyfodrász Szent János u. 4, Handel Sándor hölgyfodrász Szilágyi Dezső u. 3, Nagy Mátvás bogárná Bartha K. u. 5, Weisz Dezső bodega Zápolya u. 4, özv. Pál Ignác dobozkészítő Szent László tér 12, dr. Kovács Gyula fogorvos Rákóczi út 12, dr. Elemér János orvos Alapi u. 9, Frisch Manó temetkez. üzlet Bethlen István u. 15, Nedelkó János vendéglős Bémer-tér 6, Halmos Hugoné konfekció Szt. János u. 19 szám.

1942. november 19-én: özv. Bézi Ferencné dohányárús Beöthy Ödön u. 13, Mallek Simon ósakaruhaker. Vámház u. 4, Hirsch Elemér lakatos Kapisztrán-tér 2, Nagy József lakatos Bulyovszky u. 7, Ullmann Imre fűszerker. Deák F. u. 5, Weisz József hegedűtanár Vámház u. 67, Spitzer Ernőné vegyesker. Bémer-tér 2, Stein Herman bodega Horthy M. u. 29, Steiner Ignác férfitáskaker. Polgárör u. 6, Puskás Albert ecetraktár Lukács Gy. u. 44, Szabó Károly asztalos Csengeri u. 13, Krausz István könyv- és papírker. Mikes u. 12, Schwartz Herman szatócs Kereszt u. 11, Guttman Chaim rövidárker. Zárda u. 9, Freund Benjámín órás Kapucinus u. 16.

Őszinte mozikritika

Karádi, ha nem démont játszik

— Az Apolló Mozgó legújabb filmje —

A „Ne kérdezd, ki voltam” címet viseli a film, amelyet most vetít az Apolló mozi. Karádi Katalin játssza benne a főszerepet és a plakát óvása szerint csak 16 éven felüliek nézhetik meg. Ezzel szemben a darab, ha csakugyan nem is való 16 éven aluliaknak szerencsére nem indokolja a címet s Karádi sem abban a szerepkörben mutatkozik benne, amelyet tőle megszoktak az emberek. A tökéletességig okos és becsületes, angyalian jó teremtés, aki Karádi itt megszemélyesít, az egész celekmény folyamán egyszer sem kerül abba a helyzetbe, hogy elrebegje: ne kérdezd, ki voltam, ellenkezőleg a különböző kegyérkereseti foglalkozások hozzá méltatlan munkahelyein is a tiszta mult és a tiszta öntudat erejével áll ellent a kísértéseknek. Nem démou ez az alak, nem férfiszívvel játszó fölényes asszony, hanem egy fiatal, derék leány, aki becsületes magatartása a sors játékaúak tesz ki. S Karádi ezt is épp oly meggyőzően alakítja, mint a démonokat. A többi főbb szereplők nem tartoznak a csillogók közé, de a mesészövés annyira lebilincselő, hogy a filmnek nagy közönségsikere van, noha már egy ízben pergették Nagyváradon.

Olvassa és terjessze a Magyar Lapok-at

HIREK

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
NAGYVÁRAD,
 SZÉKESVÁRI DEZSŐ-UTCA 5 SZÁM
 Telefon: 12-27.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Egész évre 30, félévre 15, egy óra 2.50 pengő.
 Postatakarékpénztári csekk számlánk száma: 72.301.
 Kéziratokat nem adunk vissza.

AZ OLASZ KIRÁLY ÉS CSÁSZAR EÖSZÖNŐ TAVIRATA A KORMÁNYZÓHOZ. A MTI jelenti: Az olasz király és császár megleghangú táviratot intézett a Kormányzó Ur Ötöméltségéhez, amelyben köszönetet mond a születésnapja alkalmával hozzá eljuttatott szecsekívánatokért.

MILYEN PAPI GYÜLÉSEK LESZNEK BUDAPESTEN? Dr. Hamvas Endre, budapesti érseki általános helytartó a Magyar Kurir útján a következőket közli: December 2-án a Hittanárok és Hitoktatók Országos Egyesületének közgyűlése. 1943 január 13-án és február 11-én általános papi konferencia. Március 9-én Hittanárok és Hitoktatók Országos Egyesületének gyűlése. Április 7-én általános papi konferencia. Május 24-én hitoktatók szakértekezlete. Június 4-én érseki főbiztosi értekezlet. Az általános papi konferenciák helye, ha csak külön máé értesítés nem történik, a Központi Katolikus Kör (Molnár utca 11.), egyéb értekezletek a Központi Pápaielő Intézet (Prohászka Ottokár u. 7.) földszinti előadóterme. Az ülések kezdete 6 órakor.

Egymilliárd yenbe került a japán tengeralattjáró alagút. Tokióból jelentik: (MTI) A Német Távirati Iroda jelenti: Hat esztendő munkájával és 1000 millió yen költséggel épült tengeralattjáró alagút, amely Japán összeköttetését egy szomszédos szigettel megnyitja és az első vonat már át is haladt.

ELŐADÁS A PREMONTREI GIMNÁZIUMBAN. Dr. Szondy György tanügyi főtanácsos, a debreceni tanterv kir. főigazgató helyettese f. hó 18-án, szerdán délután fél 6 órakor szülői értekezlet keretében előadást tart. Az ifjúság olvasmányairól a premontrei gimnázium renovált diszertációjában. Az igen tisztelt szülőket, volt tanítványokat és az érdeklődőket szeretettel várja az igazgatóság.

Heves zápor Madridban. Madridból jelentik: (MTI) A Stefani Iroda jelenti: Madrid városára rendkívül heves zápor zuhant alá, amely teljesen lehetetlenné tette a közlekedést. A tüzoltók eredményesen dolgoznak az okozott károk javátételén.

A GUTENBERG DALKÖR folyó hó 18-án, szerda este fél 8 órakor fontos megbeszélést tart. Kérjük a tagok pontos megjelenését.

Rooseveltné és Majszy Londonban agítálnak. Amszterdamból jelentik: (MTI) A Német Távirati Iroda jelenti: Majszy szovjet nagykövet, a londoni ifjúsági értekezlet előtt tartott beszédében kijelentette, hogy az észak-afrikai hadműveleteket nem tartja második arcvonalnak.

Stockholmból jelentik: (MTI) A Német Távirati Iroda jelenti: A Londonban megrendezett ifjúsági értekezleten, mint az angol hírszolgálat jelenti Rooseveltné és Majszy is beszélt. Rooseveltné kijelentette, hogy a német ifjúság kiképzését és felkiváltságát fokozatosan meg kell változtatni.

AZ IPARTESTULET a Budapesten megjelenő Iparos Hírlap szerkesztőségével karöltve egy országos Honvéd Bajtársi szolgálat keretében hangversenyt rendez november hó 22-én délután 5 órai kezdettel a Református Kulturpalota dísztermében. Ennek a jótékony célú hangversenynek minden jövedelme a hadbavonult iparosok családjainak segítő alapjára lesz felhasználva.

Elfogta a rendőrség a ruhatolvajokat Nagyvárad Sajtó tud. Tegnap Pétrás-Érseki Árpád vendéglős feljelentést tett a rendőrségen azért, mert húgának gróf Csáky-u. 52 szám alatti lakásáról ismeretlen tettes 470 pengő értékű ruhaneműt lopott. A rendőrség azonnal bevezette a nyomozást és a hajnali órákban el is fogta a tetteseket. Mandruc Mihályné és leánya személyében. A kár teljesen megtérült.

HUSZONKETTEDIKÉN ADJÁK ÁT A CSALÁDVÉDELMI HÁZAKAT. Nagyvárad Sajtó tud. Közöltük azoknak a sokgyermekes családfelelőseknek a névsorát, akik a püspöki-úti új ONCSA-telepen családi házat fognak kapni. Az ünnepélyes átadás november 22-én lesz. **Kádár** Levente belügyi államtitkár jelenlétében.

Modern festett BUTOR olcsón kapható MEZEINÉL. Szabadság-utca 12. és Szacsav-utca 48. Háló, kombinált szobák, előszobák, konyhák.

AMERIKÁBAN CSAK ERŐSZAKKAL LEHET ÖSSZEHOVNI SZENÁTOROKAT. Stockholmból (MTI) A NTL jelenti: Az angol hírszolgálat jelentése szerint az amerikai szenátus ezombaton felhatalmazta az alelnököt, hogy bocsásson ki letartóztatást 8 szenátor ellen, hogy ily módon a pénzügyi javaslat tárgyalásán résztvegyenek.

Eljegyzés. Tunyoghy Mária, a Székesvári Erzsébet leánygimnázium tanárnője és Molnár Lajos, a Szent László gimnázium tanára, szombaton tartották eljegyzésüket. A fiatal jegyespárt ez alkalommal számosan üdvözölték.

KORONA Filmszínházban
Beszélő köntös
 Keddtől **ALGIR CHARLES BOYER**

* Szappan megtakarításra kiválóan alkalmas a Haidekker-féle „Holló” védjegyű terpentines kéztisztítópórá, a százéves gyár kiváló szere, ami különösen az erősen beszennyezett munkáskézeket tökéletesen tisztára mosat, e célra tehát jobb, mint a szappan. A mai szappanhiány mellett egyetlen háztartásban, műhelyben, irodában sem szabad a Hollópórának hiányozni. Csak a fekete „Hollóval” és a Haidekker névvel valóldi. Minden üzletben kapható. Kereskedők részére szállítja: Haidekker Pál Gőszappangyár r. t. Kaposvár. Ugyanott szappanok és mosószerek is megrendelhetők.

NEHÉZSÉGEKKEL KÜZDENEK A LOSANGELOSI REPÜLŐGÉPGYÁRAK. Buenosaires. (MTI) A Stefani Iroda jelenti: Losangelesből jelentik: Az amerikai repülőgépgyárak egyre nagyobb nehézségekkel küzdenek a katonai sorozások miatt erősen csökkent szakmunkások létszáma következtében.

Felakasztotta magát egy 39éves asszony. Nagyvárad Sajtó tud. Özv. Gyulák Józsefné 76 éves Bathány-utca 6 szám alatti lakos, tegnap éjszaka öngyilkossági szándékból felakasztotta magát és meghalt. Búcsúlevelet nem hagyott hátra, de ismerőseinek gyakran hangzott, hogy súlyos betegsége miatt véget vet életének. A temetési engedélyt az örvérség megadta.

Elveszett
 Elveszett Bencos Mihályné névre szóló élelmiszerjegyek, villanyszámla és újságzárja. Kérem a becsületes megtalálót hozza Bolányi Sándor-utca 24-a. alá. 400

Ha a háztulajdonosnő férjhez megy, felmondhat az egyik lakónak

A Magyar Tudósító jelenti: Legutóbb a lakásbíróság elutasította egy háztulajdonos felmondási pert, amelyben a háztulajdonos azzal az indokkal mondott fel egyik lakójának, hogy a leánya menyasszony lett. A bíróság szerint a jegyesség még nem házasság és így nem biztos, hogy a lakásra szükségük lesz. Más álláspontra helyezkedett azonban a bíróság abban a perben, amelyben a háztulajdonosnő azzal az indokkal mondott fel, hogy menyasszony lett és igazolta, hogy csak azért nem tudnak egybekelni, mert nincs olyan lakása, amelyet férjével együtt tudna használni. A háztulajdonosnőnek ugyanis többlakásos villája van és annak egyik lakásába kívánni beköltözni. Fel is mondott az egyik özvegyasszony lakójának, aki a felmondást elfogadta, később még sem akart kiköltözni a lakásból. A háztulajdonosnő ezért a lakás kiürítése iránt pert indított. A bíróság előtt az özvegy ezzel érvelt, hogy megfúszották, amikor azt tanácsolták neki, hogy a felmondást fo-

gadja el és ezért a felmondást elfogadó nyilatkozatát megtévesztés címén kérte érvénytelennek kimondani. Most döntött a perben a törvényszék dr. Gémesi István tanácsa, amely a keresetnek helyt adott és az özvegyet arra kötelezte, hogy a lakást 30 nap alatt ürítse ki. Ha az özvegyasszony a határidőt nem tartaná be, akkor a háztulajdonosnő kilakoltathatja, de csak akkor, ha igazolni tudja, hogy időközben férjhezment.

A nem mindennapos ítélet indoklása szerint a háztulajdonosnő menyasszony és házasságkötésének egyetlen akadály, hogy ezidőszent nincs olyan lakása, amelyet férjhezmenés esetén használhat. Ez kétségtelenül oly méltánylást érdemlő lakásszükségletet jelent, ami részére felmondási jogot biztosít. Az özvegyet tehát nem tévesztették meg, amikor azt tanácsolták neki, hogy a felmondást először a lakás kiürítésére való tekintettel a lakás kiürítésére a bíróság hosszabb teljesítési határidőt adott.

Nem minden vállalat gondoskodik tehetsége szerint alkalmazottairól

Népes értekezletet tartottak a NMK vas-, fém- és vegyipari munkások az elmúlt napokban, melyen jelentések hangzottak el egyes üzemek helyzetéről. Az ismertetések során a megbízottak előadták, hogy az I. v. n. vasöntődében nyersvas és ócskavas hiány van. A munkaidő heti 48 óra, az üzemben 26-an dolgoznak a téli ellátás tekintetében még nem történt intézkedés.

A „Villám” lakatosárugyárban anyag még van, a munkaidő rendszeres, 60 munkás dolgozik. Az ellátás tekintetében szerzett az üzem tüzfát, amelynek egyrészt ezét is osztották, bab és burgonyabeszerezés folyamatban van.

A Halász redőnygyárban lemezanyaghiány miatt csökkent munkaidő mellett 20 munkás dolgozik. A munkások ellátása ügyében a gyár eddig semmi intézkedést nem tett.

Az „I. o. m. i.” műanyaggyár munkaidője heti 48 óra. Az anyag fogytán van. A munkások tüzfát kaptak és szénbeszerzésre előleget. Összesen 50 munkás dolgozik.

Az Elektrotechnikai műanyaggyárban 12 munkás dolgozik. A munkaidő két felváltásban 60 óra hetenként. A munkásság ellátása terén semmi intézkedés nem történt.

A Grünvald redőnygyár anyaghiány miatt heti 31 órát dolgozik. A munkások ellátása ügyében a gyár vezetősége eddig semmit sem tett. A munkások kérték az NMK vezetőségét legyen a gyár segítségére az anyagbeszerzés terén.

RÁDIÓ

- KEDD, NOVEMBER 17.**
- 5.40 Uzen az otthon. A Vöröskereszt Bajtársi rádiószolgálat.
  - 6.40 Ébresztő. Torna. Hírek. Közlemények. Reggeli zene.
  - 10.15 Zenekari művek.
  - 11.15 Puky Margit zongorázik.
  - 11.40 Dívattudósítás.
  - 12.10 A Szent István 3. honvédegyezred zenekara.
  - 13.30 Honvédeink üzennek. A Vöröskereszt Bajtársi rádiószolgálat.
  - 14.00 Buttola Ede tánczenekara.
  - 15.20 Toki Horváth Gyula cigányzenekara.
  - 15.50 Gyermekekdelután.
  - 17.00 Cári sziget a vörös pokolban. — Bathonyi János előadása.
  - 17.15 Rádiózenekar.
  - 18.00 A népfőiskola. Oláh István előadása.
  - 18.15 Martzy Johanna hegedül.
  - 18.35 Komjáthy Aladár verseiből ad elő.
  - 19.05 A Magyar Revü tánczenekar.
  - 20.00 Külügyi negyedóra.
  - 20.15 A finn rádió közönl. Magyarországot. Hangfelvétel.
  - 21.00 Farkas Béla cigányzenekara muzsikál. Szánthó Gyula énekel.
  - 22.10 Báthly Anna, az Operaház tagja énekel. Hangfelvétel.
  - 22.40 Melles Béla zenekar.
  - 20.45 Mai magyar kerámika. Közvetítés az Első Országos Magyar Kerámikai Kallitászról. Beszél Budinszky Sándor. Hangfelvétel.
  - Budapest II.
  - 19.40 Magyar nóták.
  - 19.55 A Földművelésügyi Minisztérium mezőgazdasági felőrája.
  - 19.35 J. S. Bach: Máté passió.

SPORT

Második mérkőzését veszti el a NAC, de a bajnokság élén áll SalBTC—NAC 1:0 (0:0)

Ezt a fordulót aztán igazán nevezhetjük a meglepetések fordulójának. Mind a négy élen lévő csapat leadta a maga egy-két pontját. Eppen ezért a rangsorban nincs is lényeges változás, mert a NAC még így is egy tiszta ponttal vezet, csak a Szolnok nyomta lejjebb a Csepelt a 4. helyre. A középső fronton az Újpest csúszott megint eggyel, a sereghajtók közül pedig az Elektromos menekült fel a 12. helyre.

Gyönyörű futball-időben 4000 főnyi közönség gyűlt össze az Erzsébetligeti pályán nézőterén.

A helybeliek zöldesíkos mezben és fehér nadrágban, a vendégek fehér ingben és fekete nadrágban Palásti játékvezető szipelére az alábbi összeállításban állnak fel:

NAC: Vécsey — Molnár, Ónody — Perényi, Juhász, Deményi — Kovács II, Veress, Sárvári, Bodola, Tóth III. SalBTC: Géczy — Simonyi VI, Kiss — Szabó, Debreceni, Bognár — Balázs, Csuberda, Vince, Laczkó, Pribilovics.

Salgótarján kezd és mindjárt tetszetős támadást kezdeményez a balszárnyon. Középre kerül a labda s a 3. percben Sárvári talpalása miatt szabadrugás, ebből veszélyes közelharc támad, majd szögletet erőszakolnak ki a tarjáni fiúk. Pribilovics a sarokrugást szépen iveli Csuberda pedig habozás nélkül kapura vágja, Vécsey azonban helyén van. A labda ismét visszakérül és Vincze lövését Vécsey elvetéssel védi. Az 5. percben Tóth III-at szökteti Bodola, Matyi faképnél hagyná Szabót, de az kézzel lefogja, a szabadrugás emberbe akad. Most Juhász futtatja Kovács II-t, de a lövés kapu mögé kerül. A 7. percben Sárvári lö lö. A 8. percben ismét feljönne a SalBTC, de Perényin elakad. A 12. percben Juhász—Deményi—Bodola a labda útja. Dudus cselez vagy kettőt és remekül talál Tóth III helyére. Matyi azonban bent kalandozik és így vége a gyönyörű támadásnak. Matyi szögletet harcol ki, de azt messzire kivágják. Juhász átad Perényinek, ismét visszakapja és kapásból magasán felé lö. A 16. percben Bodolától kap Juhász labdát és azt is keményen vágja kapura, de az erős lövést jól fogja Géczy. A 17. percben Kiss, a tarjániak bal hátvédje is lövéssel próbálkozik, de fölé megy. Ezután Kovács II-t futtatja Veress, de haza adnak előle. A 19. percben Balázs—Csuberda összejátékot szoréli szépen Ónody. A 21. percben Sárvárit Matyi szökteti, az ügyesen át is küzdi magát a védelmen. hatalmasat lö, de a kapus könyökről a mezőnybe pattan a labda. Nagy hal-szerencse. Ezután Bodola beadását huzza le az igen jóformában lévő tarjáni kapus. Nagy a zöldfehér fölény, de Salgótarján keményen, talán túl keményen is védekezik. A balszárnyunk támad többet, de a közönség óriási bosszúságára Matyi háromszor egymásután lesre fut. A 28. percben ismét határtalan szerencse menti meg Géczy kapuját, amikor szorongatott helyzetben kifut és a lövést kapuvalról Kiss hátvéd menti. Nagy hely-

zet volt. Ezután Vince kemény lövését védi szépen Vécsey. Ónody ismét remekül szereli a rohamozó jobbszárnyat. Deményi szabálytalanul szereli Csuberdát, de a szabadrugás elakad. A 33. percben Kovács II-t szögletre szerelik. Perényi beadásából nagy kavardás támad, ebből Sárvári fölé lö. A 35. percben Bodola lábáról szedi le a labdát a szerencsés és ügyes Géczy. Szinte a levegőben lóg a gól és még sem hoz eredményt a nagy fölény. A SalBTC csak igen szórványosan támad és alig megy lövés Vécsey kapu-

Férfiruhákat, használtakat legjobb áron vehet, eladhat

MOLNÁR

használatra üzletében Bémer-tér 1. (udvarban) Hívásra házhoz jövök.

II. féldő

A NAC kezd és folytatja eredménytelen támadásait. Matyi bead, de a védők tisztáznak. Molnár szereli Balázst. A 7. percben Perényit leteríti Bognár, a szabadrugás kikerül Kovács II-höz. lövősszerű beadását szépen védi Géczy, majd egy szabadrugást tesz ártalmatlanná az egyre nagyobb szerencsével védő tarjáni kapus.

A 26. percben Perényi ad előre, Tóth III fut már egyedül a labdával, de hátul dancsol az egyik tarjáni védő s a játékvezető nem alkalmazva az előnyszabályt, leállítja a támadást

Arany-, ezüst-, briliáns tárgyak, svájci anker órák vétele, eladása, szakszerű alakítása, javítása

Ács Tibor.

Széchenyi tér 6.

és a Matyi belőtt gólya sem érvenyes. Sulyos játékvezetői hiba. A 28. percben ismét Tóth III. huz kapura, lövésből kavardás támad, a labda Bodolához kerül, a kapu üres és Bodola fölé lö. Meccs-labda volt.

A 30. percben következik be a NAC végzete. A kapujához szögeztet SalBTC középcsatára összecsap Deményivel, a labda Vincénél marad és tovább fut vele a kapura. Ónody beéri, buktatni akarja, de Vincze nem esik és Molnárnak sem sikerül a keresztetése, a tatár középlefele huz. Vécsey már éppen indulni akar eléje, amikor megszurja a labdát s a 7 méterről a bal első sarokban köt ki. Utána mindjárt egyenlíthetnének, de óriási halszerencse kíséri Bodolát minden akcióját. A 35. percben Matyi vág közlrol üres kapu fölé, majd Sárvári találja el az üres kapu fáját. Már vezethetnének is. A 40. percben szögletet érünk el, de az is eredménytelen, majd egy másik sarkot mellé küld Matyi. A 43. percben Kovács II rug sarkot, a labda a kapulécen táncol végig s úgy kerül ki.

Az eredmény már nem változik és Palásti játékvezető a mérkőzés végét jelzi.

Szolnok—Újpest 4:1 (2:0)

Ferencváros—Törekvés 4:0 (2:0)

Szombathely—Kolozvári AC 1:0 (0:0)

Csepel—Újvidéki AC 1:1 (1:0)

jára, a 38. percben is csak Kiss hátvéd próbálkozik messzi lövéssel. Molnár szépen szereli Laczkót, Juhász ad, ő Matyt szökteti, őt pedig szögletre nyomják. A 42. percben Bodola küld ravasz pergő lövést Géczynak, ki is éjti, de javít. Máskor már ennyi helyzetből 3 góllal vezetünk, jegyzi meg egy szurkoló. De bizony csak gól nélkül ér véget az első féldő.

Szünetben

Csendes, lehangolt a NAC öltöző. Rónay edző Molnárt és Verest biztatja keményebb játékra. Nagyobb erőbedobással kell általában játszani — mondja az edző. — a csatárok meg ne játsassák magukat lesre.

Annál bizakodóbbak a tarjániak. Pákozdi biztatja a fiúkat, hogy csak így továbbra is. Schlattner intőző érdeklődésünkre elismeri, hogy a NAC nagyobb klasszist csapata keménységgel igyekezett egyensúlyozni.

DiMÁVAG—Kispest 1:1 (0:1)

Elektromos—Szeged 4:2 (2:2)

Vasas—Gamma 1:1 (1:0)

Szent László kupa.

Szent László gimnázium—Nagy-szalontai Arany-gimn. 3:0 (2:0)

Játékvezető: Erdős. Mindvégig a helybeli Szent László gimnázium csapata volt fölényben és megérdemelten győzött a széteső játékot mutató nagyszalontaiak felett. — Góllövők: Fernbach (2) és Ritter.

Nemzetország egyozte szabad-fogású birkózásban Magyarországot.

Mannheim A kétnapos magyar-német válogatott nemzetek közti birkózó viadal szombati napján a szabdfogású viadalokat bonyolították le, amelyet a németek 5:2 arányban nyertek meg.

A bajnokság állása:

1. Nagyvárad	12 8 2 2 40:13 18
2. Vasas	12 7 3 2 30:13 17
3. Szolnok	12 7 2 3 40:20 16
4. Csepel	12 7 2 3 44:27 16
5. Újvidék	13 5 6 2 29:27 16
6. Ferencváros*	12 6 3 3 39:24 15
7. SalBTC	12 5 5 2 33:28 15
8. Gamma	12 4 5 3 31:23 13
9. DiMÁVA	12 5 3 4 24:30 13
10. Újpest	12 5 2 5 28:32 12
11. Haladás	12 3 3 6 20:33 9
12. Elektromos	14 4 — 9 23:26 8
13. Kispest	12 2 4 6 20:29 8
14. Törekvés	12 2 3 7 14:35 7
15. Szeged	12 2 2 8 19:50 6
16. Kolozvár	12 2 1 9 20:32 5

* Elektromos—Ferencváros félbeszakított mérkőzés is beszámítva.

KIADÓFULAIDONOS.

szent László-nyomda R. T.

Fő- és felelősszerkesztő:

Dr. Paál Árpád

Felolós kiadó:

Dr. Scheffler Ferenc

Szent László-nyomda Rt. igazgatója

Készült a Szent László-nyomda Rt. körforgógépén, Nagyvárad, Szilagy! Dezső-utca 5. szám.

APRÓHIRDETÉSEK

Adás-vétele.

Aranyat, ezüstöt, drágaköveket vesznek. Haslinger ékezerész, Rakóczi-utca 8. szám. 363

Jó állapotban lévő mély, fehér gyermekkesi eladó. Fritz, Teleki-u. 12. 408

Jó hangu radio, olcsón eladó. Kovács, Halász-u. 14. 379

Aranyat, ezüstöt — briliánsot vásárol Parján brás.ékezerész, Rakóczi-utca 8. 185

Eladó regénytár, Dr. Baditz, Miskolc. 159

Briliánsot, aranyat, ezüstöt vesznek Viktor ékezerész, Rakóczi-utca 3. 356

Használt spór eladó. Akadémia-utca 8. szám. 399

Ingatlan

Alkalmi vételű ingatlanok

Nagyváradhoz 22 kilométerre eladó 390 kath. hold tanyás birtok. Állomás és főtávonnal mellett. 300 kath. hold szántó, nehéz kötött talaj, minden megtűró 90 kath. tanyaudvar, kaszáló és legelő 50 kath. dohány termesztés, 80.000 P teher van rajta. Ár: 420.000 pengő.

Eladó még több 1, 2, 3, 4 szobás, beköltözhető magánházak, bérházak, szőlők és birtokok.

Vekerdy iroda.

Rakóczi-utca 7.

Turul papírkereskedésben

Eladó kétszobás, konyhás magánház. Össztelep, Bajnok-u. 13. 373

Ha ingatlant venni vagy eladni akar, úgy forduljon bizalommal

Pinter János eng. ingatlanforgalmi irodához

Hitler Adolf u. 15. — Tel. 1400., 1640.

Eladó összkomfortos, két szobás, hallos, előszobás, csaknem teljesen új magánház. Közeli jövőben beköltözhető. Erdőkölthető lehet. Dr. Dobay—Könyves ügyvéd iroda Szaniszió-u. 4. Telefon 11—15. 397

Állást keres

Fűszer, cseméje szakmában járatos kiszolgáló kisasszonyt felvesszünk. Cím a kiadóban. 398

Allásnélküli kereskedő segédek azonnali keresethez juthatnak. Jelentkezés 9—12-ig Gróf Teleki Pál-utca 2. sz. 1. em. Bogyaynál. 404

Jömegejelensű urak és hölgyek azonnali kenyérkeresethez juthatnak fix és magas jutalék mellett. Jelentkezés gróf Telki Pál-utca 2. sz. 1. em. Bogyaynál. 405

Gőzmű üzemben felvétetik kemény gallérok mosását, vasalását tökéletesen értő egyén. Czink, Kolozsvár, Dezső-utca 5. 406

Állást keres

Varrónó elsőrendűen készít ruhát, kabátot, házakhoz ajánkozik, vidékre is, Ráczné, Csengeri-u. 7. 403

Nagy rodad gyakorlatlan, rendelkező fiatalember állást keres. „Bérelszamoto” jellegre kiadható. 401

Külön felte

Paragázzal poloskat, melyt, petéit mindenből felelősséggel irtja, Csutorás, Sziliget-i-u. 7. Telefon 14—21. 664

ZIPPZAR szakszerű javítása Jakab műszerésznél, Kossuth-utca 5.

Eladó ekk ingatlan. Kölesönök kaputatók betáblázásra. Jelinek ingatlan-iroda, Teleki-u. 2. 359

Jömenetelű férfiszabóműhely forgalmi helyen azonnal átadó. Cím a kiadóban. 408